Aan de leden

Datum
26 april 2024
Ons kenmerk
U202400232
Lbr. 24/013
Telefoon
0703738393
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Uitnodiging deelsessies en Extra ALV op 24 mei 2024

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Eerder kondigden wij u de mogelijkheid aan van een Extra ALV op 24 mei a.s. Het bestuur heeft op basis van de actuele ontwikkelingen rond de Voorjaarsnota en de kabinetsformatie besloten om de Extra ALV te organiseren. In de Extra ALV zullen wij u de resolutie 'Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur' voorleggen voor de herijking van de kaders van de VNG-inzet voor de kabinetsformatie naar aanleiding van de kabinetsbesluiten in de Voorjaarsnota. Onderwerpen die niet rechtstreeks betrekking op Voorjaarsnota en kabinetsformatie zullen wij behandelen in de reguliere ALV van 26 juni 2024.

Over de Voorjaarsnota informeerden wij u onlangs op 15 april jl. per ledenbrief: https://vng.nl/brieven/gemeentefinancien-in-voorjaarsnota-2024. Voorafgaand aan de ALV is er een aantal deelsessies over actuele thema's rond Voorjaarsnota en kabinetsformatie.

Wij nodigen u van harte uit voor de deelsessies en de Extra ALV op vrijdag 24 mei a.s. in het Beatrixtheater in Utrecht. Op de Extra ALV-pagina: https://vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-extra-alv-24-mei-2024 vindt u alle informatie en plaatsen wij later ook de definitieve resoluties en moties en amendementen met preadviezen.

Het programma ziet er volgt uit:
- 12.00-12.45 uur: Inloop met lunch
- 12.45-13.45 uur: Deelsessies actuele thema's Voorjaarsnota en kabinetsformatie
- 14.00-15.30 uur: Extra ALV
- 15.30-16.30 uur: Afsluitende borrel.

U kunt zich aanmelden voor de deelsessies en de Extra ALV via: https://alv24mei.vngconnect.nl/

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

In deze ledenbrief geven wij u een toelichting op:

- Agenda Extra ALV en tijdpad
- (Concept)resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’
- Indienen moties en amendementen bij (concept)resolutie
- Deelsessies op actuele thema’s rond Voorjaarsnota en kabinetsformatie
- Besluitvormingsprocedure: stemprocedure en mogelijkheid tot inspreken.

Agenda Extra ALV en tijdpad

De Extra ALV start om 14.00 uur met de volgende agenda.

1. Opening
2. Benoeming notulencommissie Extra ALV 24 mei 2024
3. Mededelingen
4. Resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’
5. Rondvraag/WVTTK
6. Sluiting en aansluitend borrel.

Het tijdpad voor de voorbereiding van de Extra ALV ziet er als volgt uit:

- 26 april (vrijdag): Toezending concept-resolutie met toelichting aan de leden
- 13 mei (maandag): Deadline voor indiening moties (geen statutaire deadline, maar dringend verzoek van VNG-bestuur aan de leden)
- *15 mei (woensdag): Eindrapport kabinetsformatie van informateurs Van Zwol en Dijkgraaf*
- 16 mei (donderdag): VNG-bestuur bespreekt preadviezen op moties en actualisering resolutie
- Zo spoedig mogelijk: Toezending definitieve resolutie, moties en preadviezen aan de leden
- 24 mei (vrijdag): deelsessies en Extra ALV.

Concept-resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’

Bij deze ledenbrief ontvangt u de concept-resolutie met toelichting. Zo spoedig mogelijk na de bestuursvergadering van 16 mei a.s. sturen wij u de definitieve resolutie, waarin wij de inhoud van het eindrapport van de informateurs Van Zwol en Dijkgraaf over de kabinetsformatie en andere actuele ontwikkelingen zullen verwerken. De concept-resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’ bevat de voorstellen van het bestuur aan de leden voor de herijking van de VNG-inzet voor de kabinetsformatie, gelet op de actuele ontwikkelingen en de opbrengst van de gesprekken met de achterban.

In de concept-resolutie geven wij eerst aan dat de in de Najaars ALV van 1 december 2023 aangenomen resolutie ‘Formerende partijen, gebruik de kracht van lokaal bestuur!’ nog steeds actueel is. In deze ALV zijn ook de motie Enschede ‘Herstel financiële verhouding met nieuwe kabinet’ en de motie Heemstede ‘Goed beleid is integraal beleid’ aangenomen. Voorts zijn in dit kader de in de ALV van juni 2023 aangenomen motie Beesel ‘Rechtvaardige, langjarige, solide, duurzame gemeentefinanciën’ en motie Leidschendam-Voorburg ‘Afschaffen opschalingskorting’

van belang. In het vervolg van de resolutie constateren wij dat met het demissionair kabinet een tussenstap is gezet in de Voorjaarsnota, waarbij de opschalingskorting wordt geschrapt, maar dat daarmee de structurele financiële problemen van gemeenten nog niet zijn opgelost. Gelet hierop doet het bestuur in de resolutie voorstellen voor de VNG-inzet in de komende periode.

Deelsessies op actuele thema's rond Voorjaarsnota en kabinetsformatie

Voorafgaand aan de Extra ALV zijn er om 12.45-13.45 uur de volgende zeven deelsessies:

- Alles over de Voorjaarsnota
- Hoe vermindering van SPUKs kan bijdragen aan verbetering van de uitvoering?
- Versnelling woningbouw: denken in uitvoerbare mogelijkheden
- Naar een geobjectiveerde compensatie van WMO-uitgaven
- Actuele stand van zaken Hervormingsagenda Jeugd (ook financieel)
- Bestaanszekerheid: Concreet aan de slag (met het nieuwe kabinet?)
- Actualiteit asiel & migratie: op zoek naar samenwerking en stabiliteit.

U kunt zich voor een van deze deelsessies aanmelden via: https://alv24mei.vngconnect.nl/.
Er is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar per deelsessie.

Indienen moties en amendementen bij de (concept)resolutie

De bijgaande concept-resolutie leggen wij ter informatie aan u voor en is nog niet amendabel. De definitieve resolutie, die wij zo spoedig mogelijk na de bestuursvergadering op 16 mei a.s. voorleggen, is wel amendabel. Op dit moment kunt u al wel moties indienen die betrekking hebben op Voorjaarsnota en kabinetsformatie. Wij vragen u om moties uiterlijk maandag 13 mei a.s. in te dienen, zodat het bestuur op 16 mei a.s. zijn preadviezen kan vaststellen en de leden hun standpuntbepaling kunnen voorbereiden.

Na toezending van de definitieve resolutie kunt u ook amendementen indienen. Wij willen u vragen om, gelet op de beperkte tijd, over amendementen zo vroeg mogelijk contact op te nemen met de VNG.

Wij zijn u bij voorbaat dankbaar voor uw medewerking en u kunt voor vragen over moties en amendementen altijd contact opnemen met de VNG-medewerkers.

Indienen amendementen en moties
- Moties e amendementen kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl - Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening vindt u hier.

Besluitvormingsprocedure

Stemprocedure en mogelijkheid tot inspreken

Stemprocedure
In deze fysieke ALV is sprake van een gewogen stemming, waarbij een vooraf aangewezen vertegenwoordiger van de gemeente de stemmen uitbrengt. Zoals gebruikelijk bij fysieke ledenvergaderingen kunnen alleen in de zaal aanwezige vertegenwoordigers van de gemeenten aan de stemmingen deelnemen.

De procedure voor aanwijzing van de stemgerechtigde vertegenwoordiger van de gemeente en het deelnemen aan de stemmingen ziet er als volgt uit:

- Per gemeente is er één vertegenwoordiger die is gemachtigd om de stemmen van de gemeente uit te brengen.
- Alle gemeentesecretarissen ontvangen in de week van 13 mei a.s. per e-mail een stemkaart met barcode voor de vertegenwoordiger van de gemeente. De gemeente kan worden vertegenwoordigd door een burgemeester, wethouder, secretaris, griffier of raadslid. Het is aan de gemeente zelf om een vertegenwoordiger aan te wijzen.
- De vertegenwoordiger van de gemeente moet zich bij binnenkomst van de locatie Beatrixtheater in Utrecht aanmelden en registreren bij de stembalie met de geprinte of digitale stemkaart met barcode. Daarna ontvangt de vertegenwoordiger een persoonlijke stempas (met het aantal stemmen van de betreffende gemeente). Hiermee kan de vertegenwoordiger aan de stemmingen deelnemen.

In artikel 11 van de Statuten van de VNG worden regels gesteld voor het uitbrengen van de stemmen door een lid van de vereniging en voor het aantal stemmen dat door een lid van de vereniging kan worden uitgebracht. De volledige tekst luidt als volgt:

Artikel 11 - Stemmingen algemene vergadering

1. Het lid dat aan de stemming in de algemene vergadering wenst deel te nemen, wijst daartoe een vertegenwoordiger aan. Alleen een lid van het college van burgemeester en wethouders, een lid van de raad, de secretaris of de griffier van de eigen gemeente kan als vertegenwoordiger worden aangewezen.
2. De aangewezen vertegenwoordiger legt bij aanvang van de algemene vergadering een door of namens het bestuur te bepalen schriftelijke of elektronische verklaring over waaruit zijn volmacht blijkt.
3. Een lid heeft één stem voor elke veelvoud van één duizend (1.000) inwoners, met een minimum van één stem en een maximum van vijfenzeventig (75) stemmen.
4. Maatstaf voor het aantal stemmen van een lid is het aantal inwoners volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari.
5. Bij stemmingen over zaken wordt het stemgedrag per lid openbaar gemaakt.

Een voorstel is aangenomen als meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen het voorstel steunt, tenzij statutair een andere meerderheid is voorgeschreven.

Inspreken in de ALV

Alleen fysiek aanwezige deelnemers kunnen tijdens de ALV het woord voeren. Indien u het voornemen hebt om het woord te voeren, stellen wij het op prijs als u zich vooraf bij het VNG-bureau aanmeldt en aangeeft wat de strekking van uw betoog is. Dat stelt ons in de gelegenheid om een antwoord van het bestuur voor te bereiden. U kunt zich aanmelden via e-mail: motiealv@vng.nl. Tijdens de ALV krijgt u dan het woord bij het betreffende agendapunt. Vanzelfsprekend kunt u ook altijd spontaan het woord vragen tijdens de ALV.

De vergadering wordt live gestreamd zodat iedereen die niet fysiek bij de ALV aanwezig kan zijn de vergadering toch kan volgen via www.VNG.nl/ALV. Hiervoor is geen toegangscode nodig.

Wij zijn u bij voorbaat dankbaar voor uw inspanningen om zich op deze korte termijn vrij te maken voor de Extra ALV.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten



mr L.K. Geluk
Algemeen directeur



Concept - Resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’

De VNG, bijeen te Utrecht op 24 mei 2024, tijdens een extra ingelaste Algemene Ledenverandering,

Constaterende dat

- de inzet van de resolutie ‘Formerende partijen, gebruik de kracht van het lokaal bestuur’ (1 december 2023, zie toelichting) nog steeds actueel is
- er met het demissionair kabinet een tussenstap is gezet in de Voorjaarsnota, waarbij de opschalingskorting wordt geschrapt
- de structurele financiële problemen van gemeenten daarmee nog niet zijn opgelost

Overwegende dat

- wij, in het belang van onze inwoners, moeten blijven strijden voor de reële uitgangspositie van gemeenten

Spreekt uit dat het VNG bestuur

1. de inzet van de resolutie, om te komen tot goede financiële uitgangspositie én om als gemeenten een stap naar voren te zetten in het belang van onze inwoners, onverkort voortzet
2. de kabinetsvoornemens uit de Voorjaarsnota 2024 over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en specifieke uitkeringen (spuks) omzet in concrete afspraken
3. een (extra) Algemene Ledenvergadering organiseert, als taken & middelen na de formatie onvoldoende in balans zijn. En daar een passende escalatiestrategie voorlegt aan de leden.

Dit is een concept versie.
Op basis van de laatste ontwikkelingen in de formatie zal deze geactualiseerd worden.
U ontvangt de definitieve versie z.s.m. na 16 mei. Zie ook de toelichting in de ledenbrief.

Toelichting

1. Aanleiding

De bijgaande resolutie is een herijking van de kaders voor de inzet kabinetsformatie die eerder zijn meegegeven door de leden. De formatie heeft geen resultaat opgeleverd ten tijde van de Voorjaarsnota en deze is dus onder leiding van het demissionaire kabinet tot stand gekomen. In de Voorjaarsnota zijn betekenisvolle stappen gezet en daarom actualiseren wij nu, middels een extra ALV en aangepaste resolutie, de inzet richting het nieuwe kabinet.

2. Moties en resolutie die de inzet sturen

Op 1 december heeft u ingestemd met de kaders voor de inzet kabinetsformatie. U heeft daarmee het bestuur opdracht gegeven om (bij voorkeur met IPO en UvW):

- Te komen tot een bestuursakkoord over de gezamenlijke opgave voor in ieder geval de volgende de maatschappelijke vraagstukken
    - Bestaanszekerheid
    - Kansengelijkheid
    - Toekomst van de zorg,
    - Asiel en migratie
    - Klimaat en energie en
    - Woningbouw en de inrichting van Nederland;
- Als voorwaarde aan het bestuursakkoord te stellen dat de opschalingskorting wordt afgeschaft en dat er overeenstemming komt over herstel van het gemeentefonds inclusief een oplossing voor de accreskorting en een nieuwe, duurzaam toereikende wijze van indexeren;
- Naast geld, de aanpak van die opgaves ook nadrukkelijk te verbinden aan het thema vertrouwen in de overheid, en in dat kader te komen tot afspraken die de kracht van het lokaal bestuur bevorderen en bijdragen aan betere interbestuurlijke samenwerking.
- De uitvoerbaarheid van de afspraken in het bestuursakkoord te toetsen als het gaat om menskracht, planning, wetgeving en financiën en alleen in te stemmen met haalbare voorstellen.


VNG

Resolutie

Formerende partijen, gebruik de kracht van lokaal bestuur!

Inleiding

Als gemeenten zijn wij onderdeel van de oplossingen voor de grote maatschappelijke vraagstukken. Wij staan dicht bij onze inwoner: we betrekken hen bij totstandkoming van nieuw beleid en uitvoering. Wij geven de overheid een persoonlijk gezicht: in het contact met onze inwoners en geven inzicht in de noodzaak van sommige keuzes, ook als die soms pijnlijk zijn. Tegelijkertijd zijn we wendbaar en flexibel, herkenbaar en laagdrempelig. Dit stelt ons in staat om kleinschalige oplossingen te vinden voor levensgrote problemen. Problemen die van plek tot plek en van regio tot regio kunnen verschillen en dus om eigen oplossingen vragen.

Gemeenten willen met het nieuwe kabinet een agenda maken die gericht is op de aanpak van de grote maatschappelijke vraagstukken. Voor een goede samenwerking tussen het rijk en gemeenten moet de interbestuurlijke verhouding worden versterkt en de financiële verhoudingen weer in balans gebracht. Dit vraagt om erkenning vanuit het rijk voor de financiële positie van gemeenten. We brengen scherp op het netvlies dat gemeenten alleen met een goede (financiële) uitgangspositie bij kunnen dragen aan het oplossen van grote maatschappelijke problemen. Dit is de weg naar een constructieve samenwerking gebaseerd op onderling vertrouwen en respect voor elkaars positie en verantwoordelijkheden. De volgende resolutie maakt dit concreet.

Constaterende dat: Gemeenten bijdragen aan het oplossen van de grote problemen in onze samenleving.

Elke dag zien en horen gemeentebestuurders de zorgen over bestaanszekerheid, kansengelijkheid, de toekomst van de zorg, woningbouw & de inrichting van Nederland, klimaat & energie, en asiel & migratie in de samenleving. Wij kunnen en willen hier daadkrachtig en voortvarend mee aan de slag gaan door het initiatief te nemen. Door onze nek uit te steken en een stap naar voren te zetten. Voor onze inwoners en met andere partijen.

Naast de resolutie die expliciet genoemd wordt in de voorgaande tekst, zijn er ook meerdere moties aangenomen die richting geven aan de inzet in de kabinetsformatie, waaronder vanuit Enschede, Beesel, Leidschendam-Voorburg en Heemstede en hebben ook diverse insprekers hier aandachtspunten voor benoemd.

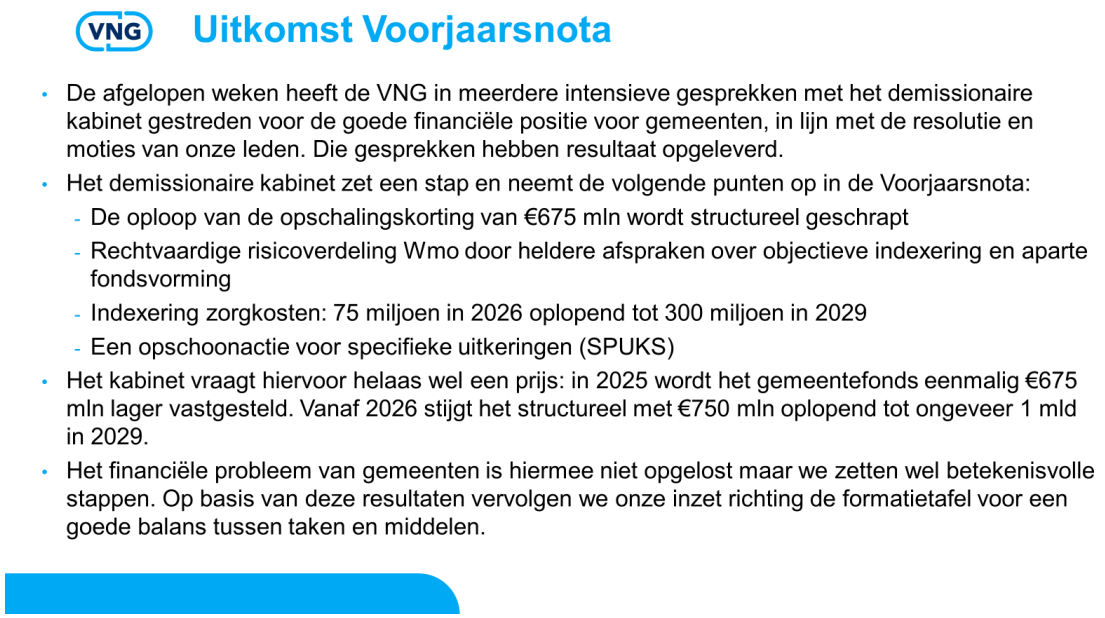
3. Resultaat inzet formatie tot nu toe

Deze inzet heeft tot nu toe resultaat gehad: in verschillende formatiestukken zijn gemeenten en zelfs het opinieartikel van de VNG zwart op wit benoemd (Plasterk, Putters) en in de inhoudelijke fase van de kabinetsformatie (van Zwol/ Dijkgaaf) hebben Sharon Dijksma en Leonard Geluk namens de gemeenten al op 28 maart jl. aan tafel gezeten en is er sindsdien op een aantal dossiers (wonen, jeugdzorg) aanvullende inbreng geleverd.

De VNG zal deze aanpak voortzetten. En ook onjuiste beelden over gemeentefinanciën in de media zullen we bestrijden met actieve persbenadering en woordvoering. Daarnaast wordt een brede publiekscampagne voorbereid over het belang van gemeenten voor het dagelijks leven van inwoners.

4. Voorjaarsnota

Vanwege de duur van de formatie was het demissionair kabinet aan zet om de Voorjaarsnota op te stellen. Hierover zijn intensieve gesprekken geweest tussen de fondsbeheerders (Minister BZK, Minister Financiën, Staatssecretaris Financiën) en een VNG-delegatie. Dat heeft geleid tot onderstaand resultaat, dat is toegelicht in deze ledenbrief https://vng.nl/brieven/gemeentefinancien-in-voorjaarsnota-2024.



5. Betrokkenheid en input leden

Tijdens deze intensieve gesprekken heeft de VNG-onderhandelingsdelegatie nauw contact gehouden met de leden op diverse manieren (bestuur, commissies, netwerkenoverleg, provinciaal, klankbordgroep, etc.). De signalen die u collectief heeft afgegeven in deze sessies zijn:

- Zorgen over specifieke uitkeringen; geld moet terug naar gemeentefonds.
- Zorgen op stijgende kapitaallasten bij investeringsopgaven
- Onrechtvaardigheid resterende financiële problematiek
- Benadrukken dat gemeenten meer zijn dan uitvoeringsorganisatie
- Ongenoegen en vragen bij onderbouwing eenmalige uitname 2025

Deze signalen zijn onderdeel gemaakt van de gesprekken met de fondsbeheerders en hebben tot het uiteindelijke resultaat Voorjaarsnota 2024 geleid. Dit is in veel verschillende bijeenkomsten toegelicht. Daarnaast gaf u aan behoefte te hebben aan duidelijkheid over de escalatiestrategie.

6. Vervolg

De nieuwe resolutie die voorligt kent drie opdrachten aan het VNG-bestuur.

1. de inzet van de resolutie, om te komen tot goede financiële uitgangspositie én om als gemeenten een stap naar voren te zetten in het belang van onze inwoners, onverkort voortzet
   - ➢ Zie punt 2.

2. de kabinetsvoornemens over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en specifieke uitkeringen (SPUKS) in de Voorjaarsnota omzet in concrete afspraken
   - Overleg hierover met het kabinet staat half juni gepland. De betreffende commissies worden hier nauw bij betrokken.
3. een (extra) Algemene Ledenvergadering organiseert, als taken & middelen na de formatie onvoldoende in balans zijn. En daar een passende escalatiestrategie voorlegt aan de leden.
   - Zie punt 7.

7. Escalatiestrategie

De afgelopen periode is een escalatiestrategie (Plan B) opgesteld en besproken met de achterban in de klankbordgroep. Deze strategie heeft betrekking op de situatie waarin gemeenten door het kabinet onvoldoende in staat worden gesteld hun verantwoordelijkheid te nemen. In die situatie zal het VNG-bestuur opnieuw een extra ALV bijeen zal roepen om een voorstel te bespreken over de te nemen stappen, zoals het niet accepteren van nieuwe taken en het inzetten van arbitrage. Een dergelijk voorstel zal afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment. Het VNG-bestuur zal dit te zijner tijd voorbespreken met de achterban in onder meer de klankbordgroep.